



# GEDWONGEN ACHTERLATING

## WAT IS EEN GEDWONGEN ACHTERLATING?

Bij achterlating wordt een kind, jongere of volwassene (soms met minderjarige kinderen) tegen haar of zijn wil in het buitenland achtergelaten terwijl de rest van het gezin/familie terugkeert naar Nederland. Er is een onvrijwillige breuk met de sociale omgeving in Nederland. Achterlating gebeurt op initiatief van echtgenoot, ouder(s) of familie. Door de reis- of verblijfsdocumenten af te pakken, wordt geprobeerd terugkeer te voorkomen. De achtergelaten persoon verkeert in het buitenland veelal in een afhankelijke en geïsoleerde positie, ondergebracht bij familie of een kostschool. De leefomstandigheden kunnen slecht zijn. Motieven voor achterlating van jongeren kunnen zijn: verwestering, slechte schoolprestaties, niet voldoen aan de normen, verkeerde vrienden, ontsporen in de samenleving of afwijking van de heteronorm. Bij achterlating van volwassenen (veelal vrouwen) kan huwelijksproblematiek, aantasting van de familie-eer of de wens van de man om een nieuw huwelijk aan te gaan een rol spelen.

## SIGNALEN: HOE KAN IK ZIEN DAT IEMAND DREIGT TE WORDEN ACHTERGELATEN?

Preventie van achterlating vereist dat je alert bent op signalen en deze bespreekt met degene voor wie achterlating dreigt. Mogelijke signalen kunnen zijn dat de persoon:

- Niet mag beschikken over een eigen identiteitsbewijs
- Plotseling of eerder op vakantie of familiebezoek gaat dan gepland
- Bang is om op vakantie te gaan of niet terugkomen van vakantie of familiebezoek
- Onverklaarbaar afwezig is
- Gedragsverandering vertoont: bijvoorbeeld teruggetrokken, verlegen, bang, boos
- Opgroeit tussen culturen met botsende waarden/ en normen; m.n. in de puberteit kan dit problemen geven

**GEbruik BIJ ELKE VORM VAN HUISELIJK GEWELD EN KINDER-MISHANDELING DE MELDCODE!**



- In de ogen van de ouders verkeerde vrienden heeft
- In conflict is met de ouders
- Weglopen van huis
- Zich afwijzend opstelt tegenover de hulpverlening

## RISICOFACTOREN: WIE IS EXTRA KWETSBAAR VOOR ACHTERLATING?

Het risico op achterlating is groot als iemand in één of meer risicogroepen valt:

- Jongeren met een migratieachtergrond van wie de familie opvoedproblemen ervaart. Kinderen, jongeren of volwassenen met en zonder kinderen afkomstig uit een gesloten gemeenschap met vastomlijnde opvattingen over genderrollen, opvoeding, seksualiteit en de verhoudingen tussen man en vrouw. Jonge vrouwen met een partnerafhankelijke verblijfsvergunning (en hun jonge kinderen), Jongeren met een licht verstandelijke beperkingen en/of gedragsproblemen.

## AANDACHTSPUNTEN VOOR DIT TYPE GEWELD BIJ HET DOORLOPEN VAN DE 5 STAPPEN IN DE MELDCODE

Maak gebruik van de meldcode Huiselijk Geweld en de meldcode eerge relateerd geweld.

- Vraag advies en raadpleeg altijd een deskundige bij het Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating of bij Veilig Thuis.. Het voorkomen van en reageren op achterlating vraagt specifieke expertise.

## FEITEN EN CIJFERS

- Het aantal mensen dat is achtergelaten wordt geschat tussen 150 en 800 per jaar. Dat is meer dan het aantal meldingen van 178 per jaar.
- Jongeren tussen 14 en 18 jaar en volwassen vrouwen tussen 20 en 35 jaar.
- Mensen uit landen in Noord Afrika (Marokko, Algerije, Egypte), West Afrika (Guinee, Ghana, Nigeria), Oost Afrika (Somalië, Kenia, Ethiopië, Soedan) en het Midden Oosten (Irak, Iran, Afghanistan, Turkije, Pakistan, India, Saoedi-Arabië, Syrië).

## ADVIES / MELDEN

Voor advies, melden en/of doorverwijzing naar opvang en/of andere hulp, bel:

- Veilig Thuis **0800 20 00**
  - Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating (LKHA) **070 34 54 319**
- Bij acuut gevaar bel **112**.

Bij vermoedens van achterlating wordt Het Landelijk Expertise Centrum Eerge relateerd Geweld (LEC-EGG) betrokken. Dit zorgt voor de veiligheidscheck en is de toetsingsautoriteit voor de politie. Als het slachtoffer in het buitenland is neem direct contact op met het Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating (LKHA) of neem contact op met de Nederlandse ambassade in het betreffende land: <https://www.nederlandwereldwijd.nl/contact/ambassades-consulaten-generaal>



# GEDWONGEN ACHTERLATING

- Neem direct contact op met de politie bij acute dreiging van de veiligheid.
- Voer het gesprek met de partner, ouders of familie i.v.m. de veiligheid van de betrokkene pas nadat de situatie en de risico's van zo'n gesprek met behulp van een deskundige getaxeerd zijn.
- Als de betreffende persoon in het buitenland is, voer dan i.v.m. de veiligheid geen gesprek met ouders, partner of familie.

## MEER INFORMATIE

Zie de [bronnen](#) en de factsheet [eengerelateerd geweld](#).

Jongeren kunnen anoniem chatten met Fier en Sterk Huis, dit zijn gespecialiseerde behandelcentra. Ook Veilig Thuis heeft een chatfunctie voor alle leeftijden.



# BRONNEN GEDWONGEN ACHTERLATING

Dit bestand geeft een overzicht van organisaties die betrokken zijn geweest bij de ontwikkeling van de [bijbehorende factsheet](#) en van beschikbare achtergrondinformatie (bronnen).

## BETROKKEN ORGANISATIES

In het maken van deze factsheet over gedwongen achterlating voor professionals in alle beroepen die een [meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#) en/of de [meldcode eergelateerd geweld en schadelijke praktijken](#) hanteren, hebben de volgende organisaties input geleverd:

- Het [Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating](#). Voor vragen en/of opmerkingen over de factsheet, kunt u emailen met de hoofdauteur: Diny Flierman, [diny.flierman@veiligthuis Haaglanden.nl](mailto:diny.flierman@veiligthuis Haaglanden.nl)
- Fier - expertise en behandelcentrum op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties, expertisegroep eergelateerd geweld en schadelijke praktijken.
- GGD GHOR Nederland,
- Landelijk Expertisecentrum Eergelateerd Geweld, Korps nationale politie [www.politie.nl/onderwerpen/eergelateerd-geweld.html](http://www.politie.nl/onderwerpen/eergelateerd-geweld.html)
- Movisie
- Sterk Huis
- Veilig Thuis
- Vereniging Vertrouwensartsen Kindermishandeling (VVAK)/ Veilig Thuis
- Verwey-Jonker Instituut

## BRONNEN

De volgende documenten en informatiebronnen geven meer informatie over de signalen van gedwongen achterlating, risicofactoren, en dingen om op te letten bij het doorlopen van de [5 stappen](#) van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en/of de [meldcode eergelateerd geweld en schadelijke praktijken](#).

### Documenten

- Bakker, H., Storms, O. (maart 2022). De Meldcode bij (vermoedens van) eergelateerd geweld. [www.movisie.nl/publicatie/meldcode-vermoedens-eergelateerd-geweld-0](http://www.movisie.nl/publicatie/meldcode-vermoedens-eergelateerd-geweld-0)
- Bartels, E. (2020). Being left behind. Gendered forced return migration, women's agency and the NGO battle, the Moroccan case. *Ikhlaf Journal of Critical Humanities and Social Studies*. <https://research.vu.nl/en/publications/being-left-behind-gendered-forced-return-migration-womens-agency->
- Brochure Zelfbeschikking, veiligheid en gelijkheid; hoe bevordert u dat ook in uw gemeente. (2020). [www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2020-11/Zelfbeschikking-veiligheid-en-gelijkheid-Hoe-bevordert-u-dat-ook-in-uw-gemeente\\_0.pdf](http://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2020-11/Zelfbeschikking-veiligheid-en-gelijkheid-Hoe-bevordert-u-dat-ook-in-uw-gemeente_0.pdf)
- Checklist EGG (eergelateerd geweld). [www.politie.nl/onderwerpen/eergelateerd-geweld.html](http://www.politie.nl/onderwerpen/eergelateerd-geweld.html)
- Corringting, P. (2013). Going back 'home' Somali parents sending back their children from the Netherlands to Somalia. Master's thesis Social and Cultural Anthropology. Amsterdam: VU University.
- Gremmen, M.D. (2020). Achterlating en huwelijksdwang: juridische mogelijkheden. De Vereniging voor Familie- en Jeugdrecht (FJR).

- Herken de signalen en ga in gesprek. Tips voor professionals. [www.huwelijksdwangenachterlating.nl/sites/www.huwelijksdwangenachterlating.nl/files/downloads/signaalkaart.pdf](http://www.huwelijksdwangenachterlating.nl/sites/www.huwelijksdwangenachterlating.nl/files/downloads/signaalkaart.pdf)
- Janssen, J. (2017). Focus op eer. Een verkenning van eorzaken voor politieambtenaren en andere professionals. Den Haag: Boom criminologie. Onder meer voor relatie tussen eergelateerd geweld en achterlating.
- Smits van Waesberghe, E., Sportel, I., Drost, E., Eijk, E. van, & Diepenbrock, E. (2014). Zo zijn we niet getrouwd. Een onderzoek naar omvang en aard van huwelijksdwang, achterlating en huwelijkse gevangenschap. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut. [www.verwey-jonker.nl/doc/vitaliteit/7414\\_Zo%20zijn%20we%20niet%20getrouwd\\_web.pdf](http://www.verwey-jonker.nl/doc/vitaliteit/7414_Zo%20zijn%20we%20niet%20getrouwd_web.pdf)
- Smits van Waesberghe, E., Bakker, H., Storms, O., Stoutjesdijk, F. (2018). Achterlating van jongeren in het buitenland. Handvatten voor professionals en vrijwilligers. Utrecht: Verwey-Jonker instituut. [www.kis.nl/sites/default/files/2022-06/achterlating-van-jongeren-migratieachtergrond-buitenland.pdf](http://www.kis.nl/sites/default/files/2022-06/achterlating-van-jongeren-migratieachtergrond-buitenland.pdf)

### Toolkits

- Online toolkit huwelijksdwang & achterlating | Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating (2021)
- Toolkit tijdig signaleren en voorkomen van achterlating | Kennisplatform Inclusief Samenleven (kis.nl) (2021)
- <https://www.augeo.nl/nl-nl/schadelijke-praktijken/>
- <https://www.kis.nl/sites/default/files/2022-06/achterlating-van-jongeren-migratieachtergrond-buitenland.pdf> (2022)



# BRONNEN GEDWONGEN ACHTERLATING

- <https://www.movisie.nl/publicatie/toolkit-tegen-geweld>
- Signaleren en handelen | Handreiking voor professionals | Reik thuiszitters de hand ([toezichtsociaaldomein.nl](https://toezichtsociaaldomein.nl))
- Liefde kent geen dwang, podcast van het Landelijk Knoop-punt Huwelijksdwang en Achterlating. [https://open.spotify.com/show/7azsnqzPivcHmXvwSC1x4T?si=gneFShC9TO-qvPx\\_Zc6kHSQ&nd=1](https://open.spotify.com/show/7azsnqzPivcHmXvwSC1x4T?si=gneFShC9TO-qvPx_Zc6kHSQ&nd=1)

## Websites

- Website Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating: <https://www.huwelijksdwangenachterlating.nl>
- [www.politie.nl/onderwerpen/eergerelateerd-geweld.html](https://www.politie.nl/onderwerpen/eergerelateerd-geweld.html)
- [www.fier.nl/verwijzen/eergerelateerd-geweld](https://www.fier.nl/verwijzen/eergerelateerd-geweld)
- [www.kis.nl](https://www.kis.nl)
- [www.movisie.nl](https://www.movisie.nl)
- [www.nederlandwereldwijd.nl/hulp-bij-nood](https://www.nederlandwereldwijd.nl/hulp-bij-nood)

